Ч. 29 · · Второк 8 (20) лютого 1894. Рік IV.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложеннєм оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в Адміністрациї „Ґазети Львівскої“ і в ц. к. Староствах на провінциї:

на цїлий рік зр. 2·40
на пів року зр. 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:

на цїлий рік зр. 5·40
на пів року зр. 2·70
на чверть року зр. 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр

Сойм краєвий.

По промові о. Ковальского критикував пос. Антоневич становище демократичного сторонництва в Соймі. Лївиця, каже, зближає ся нераз занадто до правиці, але Русини тому не винні, — таке лучало ся й давнійше, навіть у Русинів-козаків. Гетьмани побілїтовані переходили потім до польских панів. П. Антоневич і єго сторонництво просило вже нераз, щоби Поляки не мішали ся до справ руских і полагодженє їх оставили самим Русинам. Атже Русини не мішають ся до справ польских. Відтак говорив посол Антоневич ще раз про лївицю соймову і сказав, що то через неї розвинув ся социялїзм (*веселість*). Нова ера принесла нещастє Русинам і погіршила відносини в краю. Вибори з менших посїлостий в Бродах (що припадали на 15 с. м.) не дуже гарно відбувають ся. Відтак нарікав пос. Антоневич, що правительственний комісар не хотів десь говорити по руски, бо каже, язик урядовий є польский.

П. Михальский питав п. комісаря прав. про надужитя о. Яворского з Лімпи коло Турки.

На вечірнім засїданю дня 15 с. м. п. Поточек нарікав, що правительство стало скорше дбати о кредит селяньский, ніж край. Стан автономії тепер дуже невідрадний, але заносить ся на лучше.

Пос. Хшановский замітив, що не буде займати ся справою конверсиї индемнїзацийних довгів, але перейде до теперішного стану краєвого фонду. Видатки ростуть за для занедбаня краю через 100 лїт австрийским правительством. Тепер треба видавати богато гроший на реґуляциї рік, на промисл і закладанє шкіл.

Пос. Скалковский заким поробить деякі заміти що до адміністрациї повітів, хоче спершу відповісти на уваги руских послів. Пос. Король жалував ся на деморалїзацию руского народу, на нову еру, однак коли прийшов до фактів, згадав лиш про дрібнички. Ми можемо тілько сказати, що щасливий той нарід руский, котрого непримиримий представитель не умів навести инших фактів, як: паспорт писаний по польски і то, що парохиянам, котрі жалувались на тягари, комісар мав сказати: „Перейдїть на инший обряд“. Той послїдний факт скінчив ся на поясненю. Панове, суть краї, в котрих комісарі намовляють до зміни релїґиї, потягають до одвічальности за проповіди, але там не кінчить ся на поясненю, лиш їде ся за опір далеко на північ... *(браво.)* — Звернувши ся до пос. Антоневича замітив, що правительство мабуть не завсїгди підпирає польских кандидатів при виборах у всхідній Галичині. Він сам засїдаючи в центральнім комітетї знає, що правительство против бажаня центрального комітету часто підпирало кандидата руского против польского. — Що до виборів в Брідщинї, бесїдник підніс, що пос. Барвіньский хотів відтягнути ся від стараня о мандат, але виборцї не позволили на тоє, заявляючи, що хотять єго мати послом. Пос. Антоневич накинув ся на свого нового товариша скорше, чим він появив ся в палатї. — Опісля жадав бесїдник орґанїзациї видїлів повітових. Вносить резоцюцию: Видїл кр. має розслїдити потребу зміни закона о репрезентациях повітових, котрі мають удержувати відповідне число урядників.

Є. Е. Митроп. Сембратович висказав своє здивованє з причини мови п. Романчука, котрий же сам дав початок до т. зв. нової ери і програми угодової. Тодї, каже Є. Е., я годив ся з п. Романчуком, отже тепер дуже мене заболїли слова єго. Я признавав ся до тих засад, о котрих в р. 1890 говорив Романчук, бо в них бачив добро руского народу. І п. Король помилив ся, кажучи, що Русини держать ся опозицию, але з єго становища се оправдане. Але як оправдати наглу опозицию п. Романчука, що недавно був за угодою? То єсть попросту сектярство полїтичне *(браво!)*. Русини не мають у своїм характері опозициї — они льояльні, то дасть ся історично доказати.

Руска правопись потребувала реформи від давна, отже фонетика то не здобуток нової ери, лише наслїдок потреби.

Руский нарід вірний католицкій церкві і Династиї, а є відрубний від Поляків і Росиян, а хоче жити в згодї з Поляками. Наш народ хоче рівноуправненя, котре можна осягнути угодою і взаїмними уступствами *(браво!)*. Все треба тямити, що малоруский нарід хоче остати ся малоруским *(браво!)*. Люди, котрим добро руского народу справдї лежить на серцї, будуть держати ся народної програми, бо то одинока дорога для Руси узисканя належних прав *(браво!)*.

Сумно, що давнійший оборонець сеї засади п. Романчук баламутить нарід своєю непостійностию. Він не повинен покидати свого давного прапора і не переходити на инше становище *(браво!)* А п. Ром. як раз переступив границї, зазначені програмою угодовою *(браво!)*. Ніякої

---

26)

Похатник.

(Повість з американьского житя — О. Руппіюса.)

(Дальше).

Арештований увійшов до порожної, побіленої комнати, в котрій був лиш один-однїсенький столець з трома ногами. На земли лежали шульки кукурузи, а з того було видко, до чого ввичайно уживали сеї комнати. Двері за ним замкнули ся і заскрипів ключ в замку. З улицї доходив шум від голосу людий, що всї параз розмавляли, але Гельмштедт ходив по хатї та роздумував і не чув та не видів, що дїялось довкола него. Мимо того тихого одушевленя, яке спонукало єго було поступати в теперішний спосіб, зробило ся було єму зразу дуже маркотно, що він перший раз знайшов ся в арештї; але незадовго позбув ся того немилого чувства і почав собі уявляти, яке то враженє зробить в Оклї вість о тім, що єго арештували — Елїот певно розповість дома, що єго арештували длятого, що він не хотів сказати, де був тогди в ночи, коли стало ся убийство — цїкаво, чи Олена зрадить ся і так відразу зробить конець цїлій запутанинї? Та гадка викликала в души Гельмштедта цїлий ряд всїляких думок.

Суд відложив своє засїданє аж до слїдуючого дня рано; люди розійшли ся, а коронер сидів сам один в порожній комнатї, підпер ся рукою та перевертав папери, а єго помічник, видко, доповняв протокол. За хвилю увійшов Елїот, котрий натягнув вже був рукавички і мав від'їздити верхом домів. — Чи може щось важного, пане?

— Сїдайте собі тут на хвильку — відповів коронер. — Я велїв двом урядникам перетрясти докладно комнату, в котрій мешкав у вас арештований, а також перешукати всї меблї. Урядники як-раз вернули, а хоч не знайдено нїчого, що безпосередно скріпило би підозрінє, то всеж-таки знайдено в однім з куфрів отсю картинку, котра зможе пояснити, що могло би бути причиною убийства. Цїла ся справа, видить ся менї, дотикає занадто глубоко вашого приватного житя і длятого думав я, що треба би насамперед вас о тім повідомити, щоби бодай недопустити до непотрібного оголошеня.

Елїот прочитав і поблїд. То була картинка, котру недавно тому написала була Олена до Гельмштедта.

— Дивіть ся оттут — говорив коронер дальше — тут стоїть написано: „Колиб можна щось против того чоловіка“ — тут очевидно бесїда про Бакера — „то треба би то зробити скоро; менї якось так здає ся, як коли-б нинї всї нитки так тїсно мене обмотали, що вже з них не видобуду ся, або як коли-б мене нинї продали. Я сама одна й в такім страху....“ і так дальше. — Припустїм, що межи тою, що то писала, а межи арештованим були якісь зносини, як з того майже показує ся, то причина убийства далась би зовсїм природно пояснити, особливо-ж, що в день опісля мались відбути заручини, а менї й годї буде не предложити судови того документу.

— Змилуйте ся, не робіть публїки з моєї родини! — відозвав ся Елїот, переставши дивити ся на папір; він схопив ся, взяв ся руками за голову та став бігати по комнатї. — Зносин — сказав він, ставувши нараз перед коронером — зносин не було між ними нїяких, бо моя донька, від коли той Німець у нас, була всего ледви два днї дома, але — говорив він поволи дальше, затуливши собі очи рукою — то таки аж страшно подумати, коли дївчина шукає опіки у чужого чоловіка, против своїх родичів. Не потягайте моєї родини перед суд, пане!

— Будьте спокійні і послухайте мене. Коли ваша донька тут буде, то буде трудно не завізвати єї перед суд. Послухайте-ж тепер моєї ради та ідїть до дому, поговоріть з жінкою, але доньцї не згадуйте анї словом про цїлий хід процесу, та виплїть обі на чотири або шість недїль до Нового Орлеану в гостину. От і все, що можу вам сказати — я о тім всїм, що ви зробите, не буду нїби нїчого знати.

Елїот дивив ся через хвильку коронерови в очи нїби остовпілий, а відтак не кажучи й слова подав єму руку і вибіг на двір.

„кураторі“ Поляків і правительства над Русинами нема. Що-до розвязаня рускої семинариї у Відни і розділу семинариї львівскої — то се стало ся на основі згідного діланя руского епископату і правительства єдино з огляду педаґоґічно-дидактичного. Тої справи не треба було виводити в Соймі. Бесідник закінчив запевненєм, що стоїть на становищи угоди в імя найсьвятійших інтересів церкви і народу руского. *(Оплески. Бесідникови ґратулюють посли).*

Пос. Романович, референт буджету в краєвім Виділї, говорив о буджеті, котрий тепер є першим по переведеню конверсиї індемнізацийного довгу. Сегорічний буджет містить в собі численні квоти інвестицийні, покриває біжучі видатки без недобору і представляє 3% обниженє додатків на потреби краєві. Коли-б не повени, то се обниженє було би можна посунути дальше. Комісия буджетова була готова жертвувати 300.000 зр. з краєвого фонду на голодові позички. — Сплата дотеперішних позичок поступає так, що в двох роках можна буде позбутись 4,960.000 зр. т. є. о 400.000 зр. по над конверсийну програму. На сплату довгів обернено в 1893 р. 52% видатків, на рік 1894 припадає вже лиш 24%, а в р. 1898 дійде ся до нормальної цифри, бо на довги не буде ся більше платити як 18% загальних видатків. Конверсийна операция зробила добрий вплив на великий грошевий торг. В протягу 3—4 літ виповість ся і сплатить ся около 7 міліонів дотеперішних довгів, а ті капітали звернуть ся до гіпотечних паперів товариства кредитового і краєвого банку, поліпшаючи кредитові відносини. Чи конверсийна програма удержить ся довше — се зависить від Сойму. Фінанси краю поліпшають ся, але ростуть і видатки, будуть рости, мусять рости. Треба їх покривати поволи, умірковано і розумно. Погляд п. Хшановского, що від держави треба жадати більших вкладів, є важний і тим важнійший, що п. Хшановский є послом до Ради державної. Між краєвим Виділом а буджетовою комісиєю панує повна згода що-до цілий і средств. Край мусить додержати обіцянки. Виділ краєвий має сильну волю укладати достаточний буджет, а ощадно видавати. Тій згоді нехай Сойм уділить свою апробату, ухвалюючи предложений буджет без зміни. — Пос. Романович полемізував ще з пос. Антоневичем за-для закидів против польскої демократиї. По єго думці, польска демократия ставить інтерес краю висше, чим інтерес партиї. Єї задача лучити, а не ділити, підносити, а не спихати, виміряти справедливість без боротьби кляс. Демократи хотять бути реальними політиками, не виступають від разу з проєктами, бо природний розвій відносин мусить довести до розширеня виборчих прав. Демократи мають відвагу жадати тутки то, що дасть ся здійстнити, і мають відвагу на вні сказати напірливим: не жадайте від нас того, що ще шкідне для краю. Демократи мають инші взори, котрі суть для них прапором і святощами, а не потребують взорів шукати у п. Антоневича.

По ухвалі замкненя дискусиї, забрав слово пос. Романчук, щоби відповісти на бесіду Впр. Митрополита. Митрополит закинув єму, що мов-то він відступив від засад, проголошених в 1890 році. Так не єсть. Бесідник прапору свого не покинув, держить єго і держати буде й дальше. Русини зблизили ся були перед кількома літами до правительства і Поляків, але то зближенє стало набирати характеру зависимости Русинів. О такій зависимости бесідник не мислив і длятого нинішне становище єго єсть зовсім натуральне. Що-до справ церковних — бесідник не мішає ся до них, бо се, певно, річ Митрополита, але єсли справи церковні дотикають сторони национальної або політичної, то посли мусять забрати слово. Так стало ся і в справі віденьскої семинариї духовної.

Перегляд політичний.

В буковиньскім соймі вела ся дня 16 с. м. цікава і для Русинів взагалї характеристична дебата. Розходило ся о запомогу для „Народного Дому“ в Чернівцях. Більшість комісиї, котрої референтом був бар. Мустаца, вносила, щоби над петициєю в сій справі перейти до порядку дневного. Против внесеня комісиї, а за петициєю промавляв пос. Пігуляк. Бесідник доказував, що відкиненє петициї має бути местию за то, що се товариство виключило давних своїх членів послів Волянa і Тиміньского за то, що они зломили слово і за то, що президент краю завізвав був се товариство до перетвореня ся в політичне, а міністерство се розпорядженє відкинуло. Промавляли відтак ще посли Волян, Тиміньский, Стоцкий, Пігуляк, Ціргофер, Рот і Кохановский. При голосованю показало ся, що Русини давним звичаєм готові кождої хвилї шкодити народній институциї, скоро лиш розходить ся о справи особисті, бо петицию відкинено 16 голосами против 12; петиция була би удержалась, скоро би лиш пос. Волян і Тиміньский були голосували за нею.

В справі остаточного уложеня робіт парляментарних відбуде ся сеї середи нарада предсідателїв клюбів парляментарних при участи президента кабінету.

До N. fr. Presse доносять зі Львова, з що ініцiятиви пос. Романчука розпочаті переговори між членами обох руских партий соймових не довели до нічого, бо коли пос. Король і Рожанковский готові були приступити до руского клюбу під проводом пос. Романчука, то Барабаш і Герасимович ставили деякі услівя, а посли Кулачковский і Антоневич зовсім були противні.

Виходяча в Заставі радикальна сербска часопись „Застава“ оголосила очевидно інспіровану з Білграду статию, в котрій доказує, що династия Обреновичів не єсть вже гідна засідати на сербскім престолї. Але й Караджорджевичі не мають права до сербского престола, бо они вже переродили ся. Не позістає отже нічого, лиш вибрати нового короля споміж князів дому Романових (російскої родини царскої). Тепер найдогіднійша пора до того і сербскі патріоти та сербский нарід повинні заявити свою волю. Проґрамою радикальної партиї повинно тепер бути: прогнанє Обреновичів і вибір російского князя.

Новинки.

Львів дня 19 лютого.

— **Перенесеня.** П. Намістник перенїс комісаря пов. др. Осипа Пайончковского з Кракова до Львова, а практикантів концептових Мєч. Калиневича з Писька до Мостиск, Стан. Малї зі Львова до Писька, Чесл. Трембаловича зі Львова до Бжозова.

— **Конкурси.** В повітї чешанівскім опорожнені посади учительскі в Боровій Горі, Брусні старім, Хотилюби, Фрайфельдї, Горайци, Коровици лїсовій, Люблинци старім, Лівчи, Милкові, Мощаници, Німстові, Онацї, Подемщинї, Руді рожанецкій, Сухій Волї і Залужи, дальше посада старшого учителя в Любачеві, посада мол. учительки в Любачеві і мол. учителя в Олешичах. Подання треба вносити до кінця марта. — В повітї дро-

---

Частина десята.

У вязници.

Через ніч зробила ся зима, таки правдива зима. Сніг лежав на кілька стіп грубою верствою а проміне сонця, що заломлювало ся на твердо замерзлій поверхни, не було в силї єї розтопити.

В однїй із горішних кель окружної вязниці сидів Гельмштедт під вікном з залїзною решіткою та підперши рукою споглядав на подвірє, де стадо малепьких, жовтих пташків бігало по снїгу шукаючи собі поживи. — Вже минуло було десять днів від часу, коли єго арештували, а він сидів тут сам один, чекаючи, аж збере ся великий суд і він стане перед ним. Перші днї свого увязненя перебув він спокійно, чекаючи, що то з того буде; знайшло ся було кількох влїзливих, зовсім єму незнакомих Американців, що приходили заспокоїти свою цікавість; приходило до него трох адвокатів, що розвідувались здалека, чи він має які гроші та обіцювались єго боронити. За кождий раз, коли хто прийшов, то Гельмштедт все сподївав ся, що почуе якусь звістку з Оклї. Але коли минали днї за днями а відтак вже й ніхто не показував ся, коли сторож вязниці дав єму знати, що коронер закінчив вже слїдство і передав справу великому судови, тогди вже взяв ся єго неспокій. О своїй власній судьбі мало думав, бо мало ще відбути ся цїле властиве слїдство кримінальне, а заким оно би скінчило ся, могли би ще настати тисячні випадки, що виказали би єго невинність або викрили правдивого злочинця — але як би то могло бути, щоби Олена не знала, що з ним стало ся, коли сотки людий прислухувало ся розправі? — Хиба може що й з нею стало ся, що она не може післати єму хоч би кілька слів розради? Єї енергічний характер не дав би ся відстрашити нїяким малим перешкодам. Длячого-ж не чув нічого о ній. Ото було питанє, що мучило єго через день і в ночи не давало єму спокою а він не міг на то знайти нїякої відповіди. Десятого дня приніс єму ключник ґазету, виходячу що тиждня в місточку, котра через убийство набрала такої сьвіжости, як бурян по дощу. Убийства, сполучені з таємничими обставинами, бувають для американьских ґазет правдивим благословенєм Божим, а по тій ґазетцї було видко, що єї видавець був би уважав собі гріхом не скористати з дару Божого і не вихіснувати безпощадно всякі сторони сеї пригоди. Гельмштедт прочитав собі так ясний і простий опис убийства, що аж єму при тім в голові стало крутити ся — а той опис пояснив єму, для чого Олена не дає о собі нїякої чутки, але й ще більшого наробив єму заколоту. В ґазетцї згадувало ся насамперед про всї ті причини підозріня на Гельмштедта, які вислїдив коронер, а відтак була ще й згадка, про картинку, яку найдено в куфрі арештованого — подія, про котру Гельмштедт не знав доси нічого. — Той папір“ — так було написане в ґазеті — „дає доказ тісних зносин межи ним а молодою панною дому і показує зовсім певно, що они обоє ділали в спілцї ворожо против убитого. Молода панна мала против своєї волї заручити ся з ним за кілька днів. Смерть того чоловіка не мала для нікого інтересу лиш для арештованого, котрому забрано єго любку, і для панни, котру змушували віддати ся за нелюба — погибший не мав хоч би й одного ворога в цїлій околици. По арештованю Німця вибрала ся молода панна, на лоб, на шию, в дорогу і длятого не можна було анї єї переслухати, анї як небудь виступити судово против неї. Лиш недбалість коронера тому винувата, бо він по знайденю так важного паперу не постарав ся о то, щоби власть дістала в свої руки так важного сьвідка. Не хочемо тут кидати якогось певного підозріня, бо ще нема точного пояснення, яким способом убито того чоловіка; єсть то лиш слабе пробите з долини в гору, зроблене таким способом, в який мужчини нїколи ножа не уживають. Коли-ж припустимо, а то, судячи по ранї, здаєсь бути імовірним, що того чоловіка пробила якась женщина, то дасть ся легко пояснити, звідки взяв ся убитий на тім місци, де єго знайдено. Она могла двома словами звабити єго чогось туди — якийсь мужчина засів там на него і приголомшив єго добре виміреним ударом по голові а женщина заколола єго ся тогди ножем в груди“.

Гельмштедт дивив ся в ґазету і аж кров в нім застигала. Єго найбільші святощі, єго любов, виволїкли на публичну улицю і змісили разом з болотом; невинну, в повнім розцьвітї дитину вирвали з єї безпечного житя домашного та напятнували перед цїлим сьвітом — з Олени зробили убийницю, що все обраховує холоднокровно. Гельмштедт схопив ся, взяв ся обіруч за голову і станув посеред келї — єму здавало ся, що то або він зійшов з розуму, або всї другі люди на сьвітї. Взяв ще раз ґазету до рук і читав поволи одно реченє за другим — гадки були там якісь чортівскі, але вежтаки так природні, що він би був і сам в то

гобицкім опорожнені посади учителів: дві посади стар. і дві мол. учителів в Дрогобичи, посада мол. учительки в Ясениці сільній і посади учителів при 1 кл. школах в Більчи, Бистриці, Раделичи, Рибнику, Рихтичах руских, Тустановичах, Тинові, Урожи, Винниках і Залікти. Подання треба вносити до 15 марта. — Президия Намістництва розписує конкурс на кілька посад лікарів пов. евентуально асистентів санітарних. Подання треба вносити до 1 марта. — Дирекция державної школи промислової у Львові оголошує конкурс на посаду учителя наук будівничо-технічних з платнею 1200 зр. і додатком. Подання треба вносити до 10 марта.

— Екстерністи мужеской семинарий учительской у Львові, котрі наміряють складати испит зрілости при кінци сего року шкільного, мають внести подання до Дирекциї заведення (ул. Каліча ч. 5) найдальше до дня 31 марта с. р. Ті подання остемпльовані, мають обіймати: 1) метрику уродження на доказ окінченого 19 року житя; 2) сьвідоцтво здоровля виставлене лікарем урядовим; 3) сьвідоцтво моральности і 4) короткий спис наук та перечитаних до іспиту творів. — Такі екстерністи, що були вже в семинариї, а виступивши з неї не були би єї доси окінчили, не можуть бути ще тепер припущені до іспиту.

— Виділ руского товариства педаґоґічного, вибраний на зборах з 1 лютого с. р., уконституував ся в сей спосіб, що заступником голови вибрано директора рускої ґімназиї п. Едварда Харкевича, секретарем проф. рускої ґімназиї Івана Матієва, касиєром наставника інститута Костя Паньківского, а маґазинером п. Осипа Гриневича учителя школи вправ при семінариї учительскій. До комітету завідуючого Інститутом під покровом сьв. о. Николая вибрано: сов. Алекс. Тороньского, о. сов. Івана Чапельского, проф. Ісид. Громницкого, лікаря дра Антона Хомина, дра Стефана Федака, адвоката у Львові і Костя Паньківского, котрий став і дальше наставником Інститута.

— На будову руского театру на руки о. Кмицикевича з Фраги зложили: Мациевич 1 зр., кс. Ляске з Підкаменя 1 зр., Мадейский власт. Підборя 1 зр., Познаньский посесор з Фраги 1 зр., о. Кмицикевич 1 зр., пані Кмицикевичева 1 зр. 50 кр., п. Домбчевский ук. богослов 64 кр., товариство „Власна Поміч" у Фразі 5 зр., п. Маляьский учитель у Фразі 50 кр., п. Підляшецкий з Підкаменя 1 зр., дрібними датками 26 кр., разом 14 зр. 40 кр. — Жмур з Купчинець 1 зр.; о. Копач 6 зр. від громади Бібщани; о. Ільницкий 4 зр. від громади Підпечари; Рада громадска в Мостах великих 10 зр.; Церков і громада в Мшанци 3 зр. 50 кр.; Ал. Кушнір 1 зр. 40 кр. за купони. Рада громадска в Ярославі 50 зр. Шлемкевич з Підгайчик 1 зр. 80 кр., на котрі зложились: Барнич учитель в Балинцях 1 зр., Кушлик учитель з Кулачковець 60 кр., Базалї учитель з Кулачковець 20 кр.; о. Кушлик парох Іванкова 5 зр. від себе і парохиян.

— Доповняючий вибір одного члена Ради пов. в Золочеві буде дня 30 марця.

— З Яворова пишуть нам, що тамошна Рада міска на засіданю дня 13 с. м. за заслуги для міста іменувала почесними членами пп. бурмистра Фердинанда Пара, маршалка пов. ґр. Ів. Шептицкого і ц. к. старосту др. Чеслава Невядомского.

— Читальні. В селї Домаморич повіта тернопільского засновано читальню. В Якимові повіта каменецкого розвязали члени добровільно свою читальню.

— Убийника своєї рідної матери, Боратиновича, засудив суд львівский на кару смерти через повішенє. Коли судиї присяжні відповідаючи на поставлені їм трибуналом питаня заявили одноголосно, що він винен, а трибунал пішов відтак на нараду — Боратинович розглядав ся ще по сали, як би когось шукав і сьміяв ся. Коли-ж президент трибуналу відчитав єму вирок, став він плакати, а запитаний, чи хоче внести жалобу неважности, чи може приймає вирок, сказав певним і сильним голосом: Я приймаю вирок.

— Покутні писарі. Дня 8 і 9 лютого відбувала ся перед перемиским судом розправа против двох жидів яворівских Мошка Мамбера і Лейби Бера, котрі оклеветали адюнкта суду яворівского Теофіля Гроховича, що нїби він бере подарунки в справах урядових. Слїдство переведене в тій справі викрило, що оба згадані жиди допустили ся клевети лише зі злости і ненависти і длятого прокураторня обжалувала їх. По переведеній розправі засудив судя п. Гащиц обох обжалованих, а то Мошка Мамбера на 26 днів арешту а Лейбу Бера на 14. Против того засуду, внесли жалобу неважности як засуджені так і прокуратор, послїдний задля низкого виміру кари. Вкінци годить ся замітити, що Мошко Мамбер есть звістним покутним писарем та що адюнкт п. Грохович засадив був єго за се на якийсь час до арешту.

— Фабрику фальшивих гроший викрито сими днями в Берґамо (в північній Італії) — в криміналї. Там змовились були дозорці арештантів з кількома арештантами і виробляли вже від довшого часу срібні гроші на великі розміри, а трудно було того дійти, бо нїхто не сподївав ся, що в криміналї може бути фабрика фальшивих гроший.

— Пятьсот людий на кризї. Коло міста Гельзинґфорзу у Фінляндиї в Росиї на мори фінляндскім відорвала ся від берега величезна крига, на котрій в тій хвили було около 500 людий, переважно дїтей і жінок а також і богато коний. Треба знати, що на далекій півночи море замерза і покриває ся так грубою верствою леду, що по нїм можна не лиш безпечно ходити але й їздити. На побережах Всхідного моря і єго заливів, як н. пр. залив фіньский, їздять і ходять люди майже завсїгди зимою, бо ледом дорога і коротша і лекша. Так було й тепер коли стала ся та нещаслива пригода. Люди з побережа прибігли були на поміч, але не могли нїчого вдїяти, бо крига відійшла була далеко від берега, а відтак і розломила ся на дві части. Одна, менша часть криги, на котрій було 75 людий і 18 коний, відплила була на милю далеко і людий та коні виратовано; що стало ся другою, більшою частию криги, на котрій було кілька сот людий, не знати.

ТЕЛЄҐРАМИ.

Будапешт 19 лютого. Конференция лїберальної партиї приняла серед одушевлених окликів „Eljen!" закон о цивільних супружествах взагалї. Резей, гр. кат. священик заявив, що він буде против того голосувати, але впрочім буде у всїх инших справах підпирати правительство.

Люблянa 19 лютого. Сойм краєвий закритий.

Рим 19 лютого. Папа целєбрував вчера в Базилицї службу Божу, чим закінчили ся торжества єго єпіскопского ювилею. В торжестві тім взяло участь 50.000 людий а також і тїло дипльоматичне. Папу витано і пращано грімкими окликами: „Нехай жиє!"

Софія 19 лютого. Болгарска княгиня занедужала знову небезпечено. З Відня покликано лїкарів Найсера, Шанту і Бравна.

Букарешт 19 лютого. Король приняв дімісию офіцирів кавалєриї, що подали єї громадно.

Рух поїздів зелїзничих

важний від 1 червня 1893, після львівск. год.

Відходять до

	Поспішний		Особовий			
Кракова	3 01	10 41	5·26	11·11	7·36	—
Підволичиск	6 44	3 20	10 16	11·11	—	—
Підвол. Підзам.	6 54	3·32	10·40	11 33	—	—
Черновець	6 36	—	10 36	3·31	10 56	—
Стрия	—	—	10·25	7·21	3.41	8 01
Белзця	—	—	9·56	7·21	—	—

Приходять з

Кракова	3 08	6·01	6·36	9·41	9 35	—
Підволочиск	2 48	10 02	6 21	9·46	—	—
Підвол. Підзам.	2 34	9·46	9·21	5·55	—	—
Черновець	10 10	—	7·11	7.59	12·51	—
Стрия	—	—	1·08	9·06	9·52	2·38
Белзця	—	—	8·16	5·26	—	—

Числа підчеркнені, означають пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано.

В інформацийнім бюрі ц. к. австр. зелїзниць державних у Львові ул. Третого Мая ч. 3. (Готель Імперіяль) продає ся білети полосові і окружні, пляни їзди і тариф у форматі кишеневім і дає ся інформациї в справах тарифових і перевозових. У тім бюрі, а також у такім самім бюрі у Відни (I. Johannesgasse 29) удїляє ся устних або письменних пояснень в справах служби на ц. к. австр. зелїзницях державних. О скілько підручники зізваляють, можна тамже засягнути інформаций що до решти австро-угорских і заграничних зелїзниць.

Час подаємо після годинника львівского, він різнить ся о 35 мінут від середно-европейского (зелїзничого): коли на зелїзници 12 год., то на львівскім годиннику 12 год. і 35 мін.

За редакцию відповідає Адам Креховецкий.

повірив, коли-б він був хто инший, а не той сам. Присїв на столець під вікном, підпер ся обіруч і дивив ся перед себе. Олена поїхала, може де й за море, щоби уйти скандалу, що мусїв рознести єї імя по всїх ґазетах цілої Америки — гіркий жаль взяв ся єго, що він так сам один лишив ся з своєю судьбою; але скоро лиш нагадав собі єї глубокі й щирі очи, то й той жаль щез десь з єго души; она певно була безсильною; єї власні родичі, видко не сказали їй правди, як стоїть дїло. Але що єму було по тій жертві, яку він зробив з себе для єї доброї слави? Через своє мовчанє упхав єї в ще більшу біду, як була би тогди, коли-б він був отверто до всего признав ся—а до того упхав в біду ще й себе.

Аж ось заскрипів ключ в замку і не дав єму дальше думати. Мабуть приходить знов хтось з цїкавости навідати ся до него — подумав він собі — бо не була анї пора, коли дають їсти, анї пора, коли ключник ходить по келях. Аж лекше єму стало, коли собі подумав, що буде міг виговорити ся перед якимсь чоловіком, хоч би й як єму чужим, та довідати ся, що там чувати на сьвітї. До келї увійшла якась женщина, окрита широкою хусткою, а голова єї та лице були закриті чорною шовковою капузою. — Запукайте, пані, лиш до дверий, коли схочете знов вийти! — сказав ключник і замкнув двері за собою на ключ. Пані скинула чим скорше капузу з голови і витягнувши руку підійшла до Гельмштедта.— Добрий день, Августе! — сказала она дрожачим голосом.

То була несподїванка для Гельмштедта і він схопив ся. — Пані — Мортон! — відозвав ся він і лиш надумуючись ще, подав їй руку — я би був скорше всего иншого сподївав ся, як —

— То не пані Мортон, то Павлина Петерс приходить тепер до вас, — перебила она єму і сльози станули їй в очах — я все знаю, що ви, Августе, можете сказати; можете сказати, що я не маю права журити ся вами — але обставини зміняють не одно; може будете судити о менї инакше, заким вийду звідси. Сїдайте собі знову, а я сяду коло вас на пів годинки. — Она присунула собі другий столець і сїла вже коло Гельмштедта, заким він ще надумав ся, яку має приняти міну.

— Мушу вам насамперед все пояснити, що було між нами, заким скажу, чого я прийшла сюди — почала она говорити, дивлячись єму просто в очи — мусите насамперед набрати довіря до мене, а коли зміркуєте, що я на нїщо не зважаю, то гляньте на вашу вязницю, та подумайте собі, серед яких обставин ми тепер з собою говоримо, та що то они змушують мене до повної отвертости. — Для вас була то несподїванка, що ви відшукали тут мене вже жінкою богатого плянтатора — то, говорила она дальше усьміхаючись сумно — то було вашим дїлом, Августе!

— Моїм дїлом? — відозвав ся він здивований, лиш дивно, що в сїй хвили проявились нагло на єго лици легенькі слїди якогось жалю.

(Дальше буде).

З друкарні В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.